

Onderwijs en duurzame gewasbescherming

Jan Nijman

Vakblad Groen Onderwijs (SILO)

De maatschappij vraagt om een verantwoorde productie van land- en tuinbouwgewassen; een productie met een zo gering mogelijke milieubelasting. Gewenst is daarom gewasbescherming gericht op duurzame productie, inzet van natuurlijke vijanden en met een beperking van de inzet van milieubelastende bestrijdingsmiddelen. Gewasbescherming is daarom maatschappelijk zeer relevant. Het groene onderwijs speelt daar op in. In dagonderwijs en cursussen besteden scholen aandacht aan maatregelen die milieuschade kunnen voorkomen, die de inzet van synthetisch chemische middelen beperken en gebruik maken van alternatieve bestrijdingsmethoden.

Vernieuwing van de onderwijsinhoud gericht op duurzame gewasbescherming komt naar voren in verschillende projecten:

- **Ontsluitingskennis**
Het onderzoek besteedt veel aandacht aan duurzame vormen van gewasbescherming. In het kader van het plan dienstverlening (WUR) hebben onderzoekers van WUR-PPO en docenten van het groene onderwijs samengewerkt aan lespakketten over verschillende van deze aspecten: inzet van natuurlijke vijanden; gebruik van feromonen; kennis over bodemleven en een gezonde bodem; 'schone bronnen' met aandacht voor emissiebeperking; geïntegreerde akkerbouw; duurzaam onkruidbeheer en geïntegreerde bestrijding in de veehouderij.
- **Duurzaam onkruidbeheer op verhardingen (DOB)**
Deze aanpak is gericht op een effectieve onkruidbestrijding tegen een redelijke kostprijs. Er wordt binnen DOB gebruik gemaakt van combinaties van verschillende bestrijdingsmethoden zoals mechanisch, thermisch of chemisch. Doel van de DOB-methode is een bijdrage te leveren aan verantwoorde onkruidbestrijding en emissiebeperking in de

openbare ruimte. In samenwerking met aoc's (Groen College Goes) zijn in samenwerking met WUR-PRI/Alterra projecten gestart die zorgen voor kennisoverdracht naar beheerders van de open ruimte en deskundigheidsbevordering in het onderwijs.

- **Functionele agrobiodiversiteit (FAB)**
Door de bedrijfsvoering aan te passen is het mogelijk gebruik te maken van inheemse, al aanwezige natuurlijke vijanden. Ze kunnen helpen ziekten en plagen te beheersen. In het project 'Vriend en Vijand' is in samenwerking tussen CAH Dronten, PPO en DLV lesmateriaal ontwikkeld voor FAB.
- **Gebruik van beslissingsondersteunende systemen**
Systemen als MPS, Actres en Global Gap helpen telers bij het nemen van juiste beslissingen zodat inzet van bestrijdingsmiddelen geoptimaliseerd kan worden. Voor deze systemen zijn lespakketten ontwikkeld en ze zijn voor gebruik in het agrarisch onderwijs toegankelijk gemaakt.
- **Permanentescholingen voor het verlengen van het vakbekwaamheidsbewijs (licentie)**

Er zijn ongetwijfeld meer mogelijkheden op het gebied van duurzame gewasbescherming. Via het programma WURKS (www.wurks.wur.nl) biedt Wageningen UR mogelijkheden om in samenwerking met het groene onderwijs kennis te ontsluiten in de vorm van projecten, scholingen of ontwikkeling van lespakketten. Het programmateam gewasbescherming van de Groene Kenniscoöperatie wil met onderzoekers, docenten en ondernemers verder werken aan verduurzaming van het gewasbeschermingsonderwijs.

Meer informatie: www.groenekeniscooperatie.nl Projectleider van het programmateam is Mw. Barry Looman: (e-mail: b.looman@wellant.nl; tel. 030 - 63 45 290).